

**Sprawozdanie z działalności
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Żurominie
za 2016 r.**

27 kwiecień 2017 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	1
2. WARUNKI UZYSKANIA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	1
3. STRUKTURA ŚWIADCZENIOBIORCÓW I POWODY KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ.....	2
4. WYDATKI I STRUKTURA ZADAŃ.....	4
5. FORMY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	6
5.1 Zasilki celowe i celowe specjalne.....	6
5.2 Zasilki stale.....	6
5.3 Zasilki okresowe.....	6
5.4 Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020...7	7
5.5 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.....	9
5.6 Świadczenie usług opiekuńczych.....	9
5.7 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności	10
5.8 Schronienie.....	12
5.9 Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	12
5.10 Świadczenie pracy socjalnej.....	12
6. ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	13
6.1 Złotówka za złotówkę.....	15
6.2 Świadczenie rodzicielskie.....	15
6.3 Świadczenia nienależnie pobrane.....	16
6.4 Składki społeczne i zdrowotne od osób pobierających świadczenia opiekuńcze....16	16
7. KARTA DUŻEJ RODZINY.....	16
8. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	17
8.1. Program wspierania rodziny w Gminie i Mieście Żuromin na lata 2015-2018.....17	17
8.2 Asystent Rodziny.....	18
8.3 Klub Asystenta.....	19
8.4 Współfinansowanie kosztów pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.19	19
9. DODATKI MIESZKANIOWE	20
10. DODATKI ENERGETYCZNE.....	21
11. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE.....	21
12. INNE DZIAŁANIA OŚRODKA.....	24
12.1 Spotkanie wigilijne.....	24
12.2 Święta z niespodzianką i Szlachetna Paczka.....	24
12.3 Wyjazdy wakacyjne dla dzieci i młodzieży.....	25
12.4 Doskonalenie zawodowe pracowników.....	25
12.5 Współpraca z innymi instytucjami.....	25
13. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.....	25

1.WSTĘP

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie jako jednostka sektora finansów publicznych z mocy art. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016r.,poz 930 z późn. zm.) „wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”. Działania te realizowane są poprzez wykorzystanie różnorodnych instrumentów pomocy pieniężnej i niepieniężnej m.in. z zakresu ustawy: o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dodatkach mieszkaniowych i energetycznych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz innych przepisów prawnych.

Oferowana pomoc odpowiada na zróżnicowane potrzeby każdego człowieka i ma charakter zapobiegawczy oraz naprawczy. Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej celem pomocy społecznej nie jest wyręczenie osób i rodzin w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej, lecz dążenie do wspólnego rozwiązywania zaistniałych problemów, które wymagają zaangażowania, aktywności, odpowiedzialności, nie tylko przez Ośrodek Pomocy Społecznej, ale też przez drugi z podmiotów współdziałania - osobę i rodzinę korzystającą ze wsparcia. Często zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w pokonywaniu własnych problemów. Dobór właściwych metod, narzędzi i usług społecznych zmierza do obopólnego eliminowania problemów osób i rodzin pozostających w systemie pomocy społecznej.

Proces ograniczania marginalizacji osób i rodzin, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie mieszkańców, a także integracja ze środowiskiem stanowią ważne elementy składowe systemu pomocy społecznej, które na terenie Gminy i Miasta Żuromin realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie.

Poniższe sprawozdanie przedstawia realizowane w 2016 r. przez tutejszy Ośrodek zadania, zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i finansowym oraz najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

2. WARUNKI UZYSKANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawowymi przesłankami do uzyskania przez osoby i rodziny wsparcia w ramach pomocy społecznej jest znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej i niemożność jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień. Trudna sytuacja życiowa to w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej m.in.: bezrobocie, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa itp. Osoby i rodziny, które ubiegają się o świadczenia z pomocy społecznej, oprócz przesłanek wymienionych powyżej muszą również spełniać kryterium dochodowe zawarte w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, które obecnie wynosi :

- **634,00 zł - dla osoby samotnie gospodarującej,**
- **514,00 zł - dla osoby w rodzinie.**

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu.

Podstawą przyznania pomocy jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega, albo w miejscu jej pobytu. W roku 2016 pracownicy przeprowadzili **731 wywiadów rodzinnych** (środowiskowych).

W zakresie świadczeń pomocy społecznej w 2016 r. zostało wydanych **729 decyzji administracyjnych**, w tym **1 odmawiająca** przyznania pomocy.

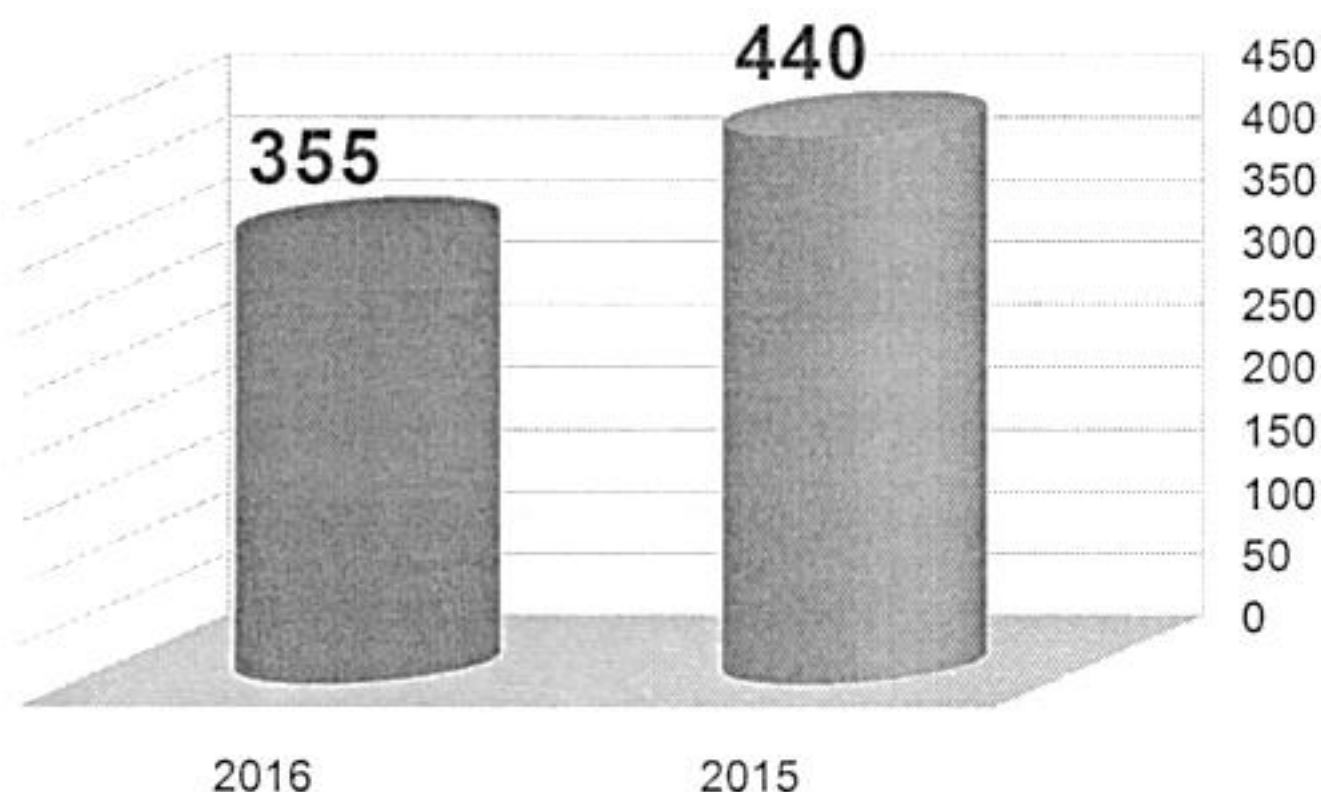

3. STRUKTURA ŚWIADCZENIOBIORCÓW I POWODY KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Spośród ogólnej liczby mieszkańców Gminy i Miasta Żuromin, która wynosiła **14 507 mieszkańców**- (stan na dzień 31.12.2016r.), łącznie ze wszystkich form pomocy społecznej świadczonej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie w 2016r. skorzystało ogółem **355 rodzin - 900 osób w tych rodzinach, (tj. 6,2 % mieszkańców Gminy i Miasta Żuromin)**. Spośród ogólnej liczby rodzin objętych pomocą społeczną **64 rodziny** skorzystały z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej. Należy nadmienić, iż liczba osób korzystających ze wsparcia w 2016 r. w tutejszym Ośrodku, w porównaniu z rokiem 2015 zmniejszyła się (w 2015 r.- 440 rodzin, 1177 osób w tych rodzinach, w tym 66 rodzin korzystających z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej).

Wpływ na taką sytuację niewątpliwie ma program Rodzina 500 plus, wprowadzony w 2016 r., dzięki któremu u wielu klientów Ośrodka Pomocy Społecznej polepszyła się sytuacja dochodowa. Tym samym część świadczeniobiorców, szczególnie rodzin z dziećmi, nie potrzebowało dodatkowego wsparcia finansowego lub wymagało pomocy w mniejszym zakresie. Coroczny wzrost płacy minimalnej czy świadczeń emerytalno-rentowych był natomiast czynnikiem ograniczającym korzystanie ze świadczeń pomocowych szerszej grupie osób i rodzin (niespełnianie kryteriów dochodowych).

Liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w latach 2015-2016

Analiza rodzin beneficjentów pomocy społecznej według składu gospodarstw domowych, podobnie jak w 2015 r., wykazuje, że najliczniejszą grupę wśród typów rodzin stanowiły **gospodarstwa jednoosobowe - 143 rodziny (w 2015r. -156 rodzin)**. Są to rodziny najbardziej narażone na ryzyko trudności życiowych, których nie są w stanie samodzielnie ich pokonać, co decyduje o konieczności pozostawania w systemie pomocy społecznej.

W 2016 r. odnotowano znaczny spadek korzystających z pomocy społecznej **rodzin z dziećmi - 137 rodzin (w 2015 r. - 181 rodzin)**. Wśród typów rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w 2016 r. były również **rodziny niepełne - 46 rodzin (w 2015 r. - 55 rodzin)**.

Tendencję wzrostową w 2016 r. wykazuje kolejna grupa beneficjentów, tj. **emeryci i renciści-97 rodzin (w 2015 r.- 66 rodzin)**. Ze względu na niskie dochody, długotrwałe choroby i ponoszenie wysokich kosztów na leczenie grupa ta na pewno będzie się w kolejnych latach zwiększać.

W większości spośród rodzin objętych w roku 2016 świadczeniami pomocy społecznej w różnej formie, podobnie jak w latach ubiegłych, występowało jednocześnie wiele złożonych problemów i trudności życiowych.

Tabela poniżej przedstawia zdiagnozowane powody uzasadniające przyznanie pomocy.

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	
	2016 r.	2015 r.
Ubóstwo	204	234
Bezrobocie	157	197
Niepełnosprawność	83	92
Długotrwała lub ciężka choroba	50	77
Potrzeba ochrony macierzyństwa	49	47
Alkoholizm	14	24
Przemoc w rodzinie	8	12
Zdarzenie losowe	-	2
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	3
Bezdomność	1	1
Narkomania	5	7

Analiza danych przedstawionych w powyższej tabeli wykazuje że w okresie minionych 2 lat dominowały te same powody trudności życiowych klientów pomocy społecznej: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba oraz niepełnosprawność.

Najczęściej wspomaganą grupą osób w naszej gminie w 2016 r. były osoby, których głównym powodem korzystania z pomocy społecznej było **ubóstwo**. Znaczna część mieszkańców Gminy i Miasta nadal osiąga niskie dochody i nie radzi sobie z zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych. Spowodowane to jest m.in.: trudną sytuacją na rynku pracy, lub też z niemożnością podjęcia pracy z powodu choroby (niepełnosprawności) czy też opieką nad osobą zależną. Wysokie koszty utrzymania powodują, że osoby i rodziny nie mają możliwości właściwie gospodarować własnym budżetem oraz nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć swojej trudnej sytuacji życiowej.

Wsparcie z tego tytułu w ubiegłym roku uzyskały **204 rodziny (w 2015 r. - 234 rodziny)**.

Jak wynika z analizy oraz obserwacji problem ubóstwa nie występuje w odosobnieniu. Najczęściej obok niego, jako przyczyna lub skutek występowały takie problemy jak: **bezrobocie**, które jest kolejnym powodem korzystania ze wsparcia tutejszego Ośrodka.

Z analizy danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żurominie wynika, iż na dzień 31 grudnia 2016 r. w ewidencji PUP Żuromin na terenie Gminy i Miasta Żuromin było 1081 osób bezrobotnych. Dla porównania liczba osób bezrobotnych w Gminie i Mieście Żuromin w 2015 r. wynosiła 1230.

Wśród osób bezrobotnych w Gminie i Mieście Żuromin 670 osób to osoby długotrwale bezrobotne (w 2015r. - 787 osób). Przy długotrwałym bezrobociu osoby często tracą zdolność do podjęcia zatrudnienia, co przy braku uprawnień do świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych będzie powodowało konieczność objęcia ich stałą lub okresową pomocą społeczną. W 2016 r. pomoc z tego tytułu uzyskało **157 rodzin (w 2015 r.- 197 rodzin)**.

Z powyższego zestawienia wynika, że kolejną grupę osób znajdujących się w trudnym położeniu stanowiły osoby **długotrwale lub ciężko chore (2016r.-50 rodzin, 2015 r.-77 rodzin) i niepełnosprawne (2016r.-83 rodziny, 2015r.-92 rodziny)**. Rosnące koszty leczenia i rehabilitacji przy stosunkowo niskich dochodach oraz świadczeniach emerytalnych jak i rentowych, to coraz dotkliwsze problemy tych osób. Dlatego też, w kolejnych latach liczba osób korzystających z pomocy z tego powodu może być większa.

Poszczególne typy problemów społecznych wymagają odrębnych (indywidualnych) ścieżek ich rozwiązywania. Szczególnie istotne jest zwrócenie uwagi na sprzężenie wielu problemów i ich wzajemne na siebie oddziaływanie. Dlatego też istotnym zadaniem pomocy społecznej jest właściwe zdiagnozowanie faktycznych trudności oraz opracowanie jak najlepszych kierunków ich przezwyciężenia.

4. WYDATKI I STRUKTURA ZADAŃ

M-GOPS w Żurominie realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Źródłem finansowania zadań realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie są:

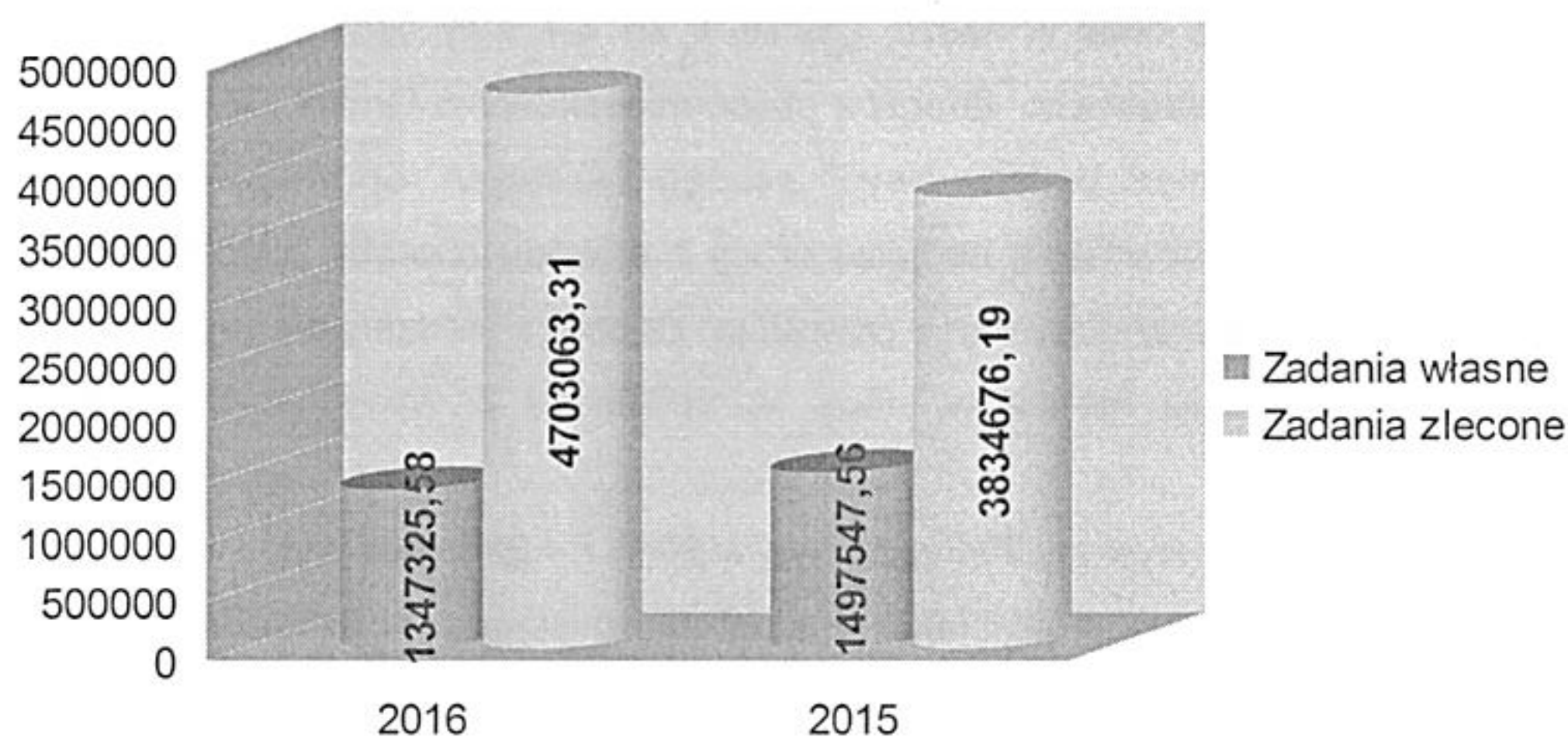
1) w zakresie zadań własnych:

- a) środki z budżetu gminy,
- b) dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,

2) w zakresie zadań zleconych:

- środki przekazane przez administrację rządową.

W 2016 roku M-GOPS w Żurominie na realizację zadań wydatkował łącznie kwotę **6 050 388,89 zł**, z czego **na zadania własne - 1 347 325,58 zł**. Natomiast **na zadania zlecone wydatkowano 4 703 063,31 zł**.

ZADANIA WŁASNE GMINY Wydatki w zł		
Formy pomocy	2016 r.	2015 r.
Zasiłki stałe -w tym dotacja	261 139,39 (100 % dotacja)	241 686,51 (100 % dotacja)
Zasiłki okresowe - w tym dotacja	73 995,80 56 995,80	105 762,32 88 497,77
Dożywianie - w tym dotacja	167 500,00 102 500,00	190 000,00 135 200,00
Składki zdrowotne - w tym dotacja	21 763,86 (100% dotacja)	20 447,30 (100% dotacja)
Zasiłki celowe	127 658,00	186 796,00
Zasiłki specjalne celowe	8 100,00	4 904,00
Zdarzenia losowe	0,00	2 000,00
Schronienie	7320,00	6300,00
Dodatki mieszkaniowe	267 791,74	338 067,28
Usługi opiekuńcze	176 672,00	184 927,00
Domy Pomocy Społecznej	136 669,25	134 770,72
Rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo- wychowawcze	98 715,54	81 886,43
Razem zadania własne -w tym dotacja	1 347 325,58 442 399,05	1 497 547,56 485 831,58

ZADANIA ZLECONE Wydatki w zł		
Formy pomocy	2016 r.	2015 r.
Świadczenia rodzinne (w tym zasiłek dla opiekuna)	4 507 420,00	3 684 154,00
Ochrona zdrowia	62,00	1 439,14
Składki społeczne	174 360,10	133 197,65
Składki zdrowotne	15 503,33	9 619,21
Dodatki energetyczne	5 717,88	6 266,19
Razem zadania zleczone	4 703 063,31	3834676,19

Przedstawione dane wykazują, iż w 2016 r. wzrosły wydatki na zadania zleczone. Jest to związane m.in. z większą liczbą osób uprawnionych do korzystania z zasiłku rodzinnego, (złotówka za złotówkę), wyższymi kwotami zasiłków rodzinnych i niektórych dodatków do zasiłku rodzinnego, wyższymi świadczeniami pielęgnacyjnymi i tym samym większymi składkami zdrowotnymi i społecznymi, a także z wprowadzeniem świadczenia rodzicielskiego. Natomiast wśród wydatków na zadania własne zwiększyła się kwota zasiłków stałych. Zauważalna jest też tendencja wzrostowa związana z kosztami utrzymania dzieci w pieczy zastępczej (wymagania ustawowe) oraz nieznacznie większymi opłatami za pobyt mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej.

5.FORMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Oferowane przez M-GOPS w Żurominie wsparcie obejmowało w 2016 r. różne formy pomocy. Ze względu na występowanie w rodzinach wielu dysfunkcji jednocześnie, dzięki wnikliwej analizie i ocenie zasobów klientów pomocy społecznej udzielana była pomoc, zarówno w formie finansowej, jak i pozafinansowej. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia miały indywidualny charakter i odpowiadały okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy.

Świadczenia z pomocy społecznej stanowiły element wsparcia, które wraz z pracą socjalną, miały na celu usamodzielnienie osoby i rodziny oraz ich integrację ze środowiskiem, a tym samym uniezależnienie od systemu pomocy społecznej.

5.1 Zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym przyznawanym na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży. Wypłata tych zasiłków należy do zadań własnych gminy. W 2016 roku z tej formy pomocy w M-GOPS w Żurominie skorzystało **129 rodzin (w 2015 r.-164 rodziny)**, natomiast na realizację zasiłków celowych wydatkowano kwotę **127 658,00 zł (w 2015r.-186 796,00 zł)**.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe przyznawany był **specjalny zasiłek celowy** – w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Z tej formy pomocy w 2016 r. skorzystało **7 rodzin** na łączną kwotę **8 100,00 zł (w 2015r.-10 rodzin, 4904,00 zł)**.

Łącznie z zasiłków celowych i celowych specjalnych skorzystało **136 rodzin**, a na ich na realizację wydatkowano kwotę **135 758,00 zł (w 2015 r. 174 rodziny- 191 700,00 zł)**.

5.2 Zasiłki stałe

Są to świadczenia o charakterze obligatoryjnym, przysługujące pełnoletnim osobom samotnie gospodarującym lub pozostającym w rodzinie, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe. Zasiłek stały stanowi też uzupełnienie dochodu tych osób, które posiadają dochód np. w formie alimentów. Kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604 zł i niższa niż 30 zł miesięcznie.

Ponadto, warunkiem otrzymania zasiłku jest posiadanie orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Jest to zadanie własne gminy, jednak obecnie całkowicie dotowane z budżetu państwa.

W 2016r. zasiłki stałe wypłacono dla **52 rodzin** w łącznej kwocie **261 139,39 zł (w 2015 r.-51 rodzin, 241 686,51 zł)**.

M-GOPS w Żurominie za **osoby niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu i pobierające zasiłek stały opłacał składki zdrowotne**. Są to świadczenia dotowane z budżetu Wojewody.

W 2016 r. opłacono składki zdrowotne dla **48 świadczeniobiorców zasiłków stałych** w łącznej kwocie **21 763,86 zł**. Dla porównania w 2015 r. - **47 świadczeniobiorców zasiłków stałych (20 447,30 zł)**.

5.3 Zasiłki okresowe

Świadczenia te przysługują osobie lub rodzinie, która znalazła się w trudnej sytuacji ze względu na szczególne okoliczności m.in. bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę czy możliwość utrzymania

lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Każda trudna sytuacja, połączona z niemożliwością jej samodzielnego przezwyciężenia, uprawnia do otrzymania tego świadczenia pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego.

Wyplata zasiłków okresowych należy do zadań własnych gminy, częściowo dotowanych z budżetu państwa. W 2016 r. zasiłek okresowy w M-GOPS w Żurominie otrzymały **44 rodziny**, głównie z powodu bezrobocia. Łączna kwota wypłaconego świadczenia wyniosła **73 995, 80 zł**, z czego **56 995,80 zł** stanowiła dotacja.

Świadczenie	2016 r.		2015 r.	
	Liczba rodzin	Wypłacona kwota w zł	Liczba rodzin	Wypłacona kwota w zł
Zasiłek stały	52	261 139,39	51	241 686,51
Zasiłek okresowy	44	73 995,80 w tym dotacja 56 995,80	70	105 762,32 w tym dotacja 88 497,77
Zasiłek celowy	129	127 658,00	164	186 796,00
Zasiłek specjalny celowy	7	8 100,00	10	4 904,00

Analiza danych wykazuje, iż w 2016 r. odnotowano mniejszą liczbę rodzin korzystających z zasiłków okresowych i celowych, adekwatnie do mniejszej w tym okresie ogólnej liczby rodzin objętych pomocą. Natomiast ze wsparcia w formie zasiłków stałych w 2016 r. korzystała podobna liczba rodzin jak w 2015 r., lecz na ich realizację wydatkowano nieznacznie wyższą kwotę m.in. z powodu podwyższenia w 2015 r. maksymalnej kwoty zasiłku stałego. Z roku na rok wzrasta liczba osób niepełnosprawnych, niezdolnych do pracy i nie posiadających uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych, co z kolei uprawnia do otrzymywania takich form pomocy.

5.4 Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 został ustanowiony Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku i jest wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania. Szczegółowe zasady określają również Uchwały Rady Miejskiej w Żurominie:

-Nr 298/XXXIX/14 z dnia 22 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia pomocy w zakresie dożywiania dla osób i rodzin, których dochód przekracza kryterium dochodowe, w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020",

-Nr 300/XL/14 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020",

-Nr 301/XL/14 z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania "Pomoc gminy w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020".

Do pomocy w ramach tego programu kwalifikowane były osoby, których dochód nie przekraczał 150% kryterium

dochodowego z ustawy o pomocy społecznej, tj.

- dla osoby samotnie gospodarującej - 951,00 zł,
- dla osoby w rodzinie -771,00 zł.

Zgodnie z przyjętymi założeniami M-GOPS w Żurominie w 2016 r. przyznawał to wsparcie w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej,
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, wymienionym w art. 7 w/w ustawy, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Pomoc w tej formie przyznawana była również pomimo braku spełnienia kryterium dochodowego: np. gdy dziecko bądź uczeń wyrażali chęć zjedzenia posiłku, a nie zostali zakwalifikowani do tej pomocy przez M-GOPS w Żurominie. Dyrektor szkoły informował wówczas Ośrodek o zaistnieniu okoliczności uzasadniających przyznanie wsparcia. Na podstawie listy uczniów przekazanej przez dyrektorów szkół, Ośrodek w 2016 r. przyznał pomoc w tej formie dla **7 uczniów w łącznej kwocie 2 969,00 zł**. Do w/w wsparcia nie było wymagane przeprowadzanie rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydanie decyzji administracyjnej.

W ramach programu dożywiania Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie w okresie wakacyjnym od dnia **4-29 lipca 2016 r.** zorganizował tzw. „**wakacyjne obiady**”. Gorący posiłek (obiad) wydawany był w Zespole Szkół nr 1 w Żurominie i skorzystało z niego **33 dzieci** z rodzin, u których dochód netto na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% z kwoty kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Łącznie na ten cel wydatkowano **4 725,00 zł**.

W 2016 r. programem dożywiania zostało objętych łącznie **400 osób**. Całkowity koszt programu wyniósł **167 500,00 zł**, z czego **102 500,00 zł** stanowiła dotacja celowa z budżetu państwa.

	2016 r.	2015 r.
Wydatki w zł ogółem na program -w tym dotacja	167 500,00 102 500,00	190 000,00 135 200,00
Liczba osób ogółem, która skorzystała z programu	400	667
Liczba osób, która otrzymała pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności -posiłku	273 (99 rodzin)	470 (159 rodzin)
Liczba osób, która skorzystała z gorących posiłków	150 (148 posiłków dla uczniów i 2 posiłki dla osób dorosłych)	188 uczniów
Liczba uczniów korzystających z gorącego posiłku w szkołach bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego	7	9

	2016 r.	2015 r.
Średni koszt posiłku	4,80 zł	4,34 zł
Średnia kwota zasiłku celowego na zakup żywności posiłku	491,70 zł	628,91 zł

Należy nadmienić, iż liczba osób, która skorzystała z programu w 2016 r. zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2015 (mniejsza liczba osób ogółem korzystających z pomocy społecznej, mniejsze zapotrzebowanie na w/w formę wsparcia).

5.5 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie od listopada 2016r. przystąpił do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2016, którego celem jest wsparcie osób najbardziej potrzebujących, polegające na dostarczaniu najuboższym pomocy żywnościowej w formie paczek. Została rozpoczęta współpraca z organizacją pozarządową - **Działdowskim Centrum CARITAS**, które na terenie miasta Żuromin zajmowało się dystrybucją artykułów żywnościowych.

Natomiast rolą Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żurominie zgodnie z wytycznymi programu było kwalifikowanie osób i rodzin do skorzystania z tej formy pomocy i wydawanie im skierowań, uprawniających do otrzymania paczek oraz koordynowanie czynności związanych z prawidłową organizacją tego przedsięwzięcia.

Według założeń programu paczka żywnościowa dla 1 odbiorcy końcowego składa się z minimum kilku (tj. co najmniej trzech) artykułów spożywczych z różnych grup towarowych wydanych jednorazowo (m.in. makaron, ryż, mleko, gulasz i inne wchodzące w skład zestawu wymienionego w Podprogramie 2016).

Z w/w pomocy korzystały osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których **dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego** uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej.

W 2016 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy w Żurominie zakwalifikował do w/w wsparcia **97 rodzin (300 osób w tych rodzinach)**, które otrzymały paczki z artykułami żywnościowymi.

W 2017 roku z tej formy pomocy będzie mogła skorzystać większa grupa potrzebujących ze względu na podwyższenie **do 200%** kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania pomocy w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020:

- **1 268 zł dla osoby samotnie gospodarującej,**
- **1 028 zł dla osoby w rodzinie.**

5.6 Świadczenie usług opiekuńczych

M-GOPS w Żurominie świadczył usługi opiekuńcze osobom starszym, niepełnosprawnym, długotrwale chorym, wymagającym pomocy oraz pielęgnacji. Świadczenia te przyznawane są osobom samotnym lub osobom w rodzinie, które są ich pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić opieki w wymaganym zakresie lub formie. Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Na terenie Gminy i Miasta Żuromin pomoc w tej formie realizowana była przez **5 opiekunek**, zatrudnionych etatowo w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żurominie i w roku 2016 tym świadczeniem zostało objętych **21 środowisk**, w tym **6 na wsi** (Olszewo- 1 środowisko, Poniatowo- 3 środowiska, Franciszkowo- 2 środowiska).

W 2016 r. usługi opiekuńcze przysługiwały nieodpłatnie świadczeniobiorcom, u których dochód na osobę i na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Jeżeli dochód osób ubiegających się o ten rodzaj wsparcia przekraczał w/w kwoty wówczas Ośrodek, ustalał odpłatność za usługi opiekuńcze na podstawie Uchwały Nr 44/VII/15 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 15 kwietnia 2015r. w sprawie: określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi

opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłatności jak również trybu ich pobierania.

Odpłatność 100 % za 1 godzinę usług opiekuńczych w 2016 r. wynosiła 17,53 zł.

W 2016 r. zrealizowano **6 298 godzin usług opiekuńczych** (w 2015 r.-6 862). Całkowite koszty realizacji usług opiekuńczych, tj. przede wszystkim koszty związane z wynagrodzeniem opiekunek środowiskowych w 2016 r. wyniosły **176 672,00 zł.**

Rok	2016 r.	2015 r.
Wydatki na usługi opiekuńcze w zł	176 672,00	184 927,00
Kwota odprowadzona do Gminy z tytułu wnoszenia opłat za usługi opiekuńcze w zł	24 540,00	31 655,15

5.7 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej: „osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej”. Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Przed wydaniem skierowania do Domu Pomocy Społecznej pracownik socjalny dokonuje szczegółowej oceny możliwości udzielenia pomocy osobie potrzebującej w miejscu jej zamieszkania oraz zbadania jej sytuacji rodzinnej. Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje decyzję o skierowaniu osoby do DPS-u po wykorzystaniu wszelkich możliwych form pomocy, należących do zadań gminy, w tym m.in. pomocy w formie usług opiekuńczych czy pomocy w umieszczeniu w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym. Osoby kierowane są do Domu Pomocy Społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby zainteresowanej umieszczeniem w placówce. Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja Domu Pomocy Społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Koszt odpłatności ponoszony za mieszkańców w DPS-ach, uzależniony jest od od średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w danym roku kalendarzowym, ustalanego zarządzeniem właściwego Starosty Powiatowego, na terenie którego znajduje się Dom Pomocy Społecznej. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w DPS są w kolejności: mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu; małżonek, zstępni przed wstępnymi; gmina, z której osoba została skierowana do Domu Pomocy Społecznej.

Łączna odpłatność Gminy na pobyt mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej w 2016 r. wyniosła 136 669,25 zł (w 2015 r.- 134 770,72 zł).

Należy nadmienić, iż koszty na utrzymanie mieszkańca w DPS-ach z roku na rok wzrastają, co generuje wzrost wydatków gminy w zakresie opłaty za pobyt naszych mieszkańców w tych placówkach.

W 2016 r. roku w Domach Pomocy Społecznej przebywały osoby skierowane tam w latach ubiegłych. Łącznie w tych placówkach przebywało **5 osób**, z tego 4 - to osoby z zaburzeniami psychicznymi i 1 osoba - somatycznie chora.

Dom Pomocy Społecznej	Ilość osób przebywających w DPS-ach		Średni miesięczny koszt za pobyt w DPS jaki ponosiła Gmina w zł		Całkowity miesięczny koszt za pobyt w DPS	
	2016 r.	2015r.	2016r.	2015r.	2016 r.	2015 r.
w Przasnyszu, powiat przasnyski	1	1	2 481,15	2 425,58	2 903,95	2 848,38
w Gródku, powiat zwoleński	1	1	2 393,84	2 280,68	3 069,61	2 935,32
w Obrytem, powiat pułtuski	1	1	2 282,20	2 050,20	2 726,00	2 494,00
w Czarnowie, powiat gostyniński	1	1	2 266,36	2 274,57	2 689,16	2 697,37
w Czarnowie -fillia Rogożewek, powiat gostyniński	1	1	2 018,45	2 028,09	2 689,16	2 697,37

Osoby wymagające całodobowej specjalistycznej opieki medycznej mogą być również umieszczane w **Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych**.

Wówczas rolą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żurominie jest wyłącznie pomoc dla tych osób w zakresie przygotowywania dokumentacji niezbędnej do umieszczenia w tych placówkach.

Należy nadmienić, iż Gmina nie partycypuje w kosztach pomocy osobom tam umieszczonym, ponieważ wyżywienie i zakwaterowanie finansowane jest wyłącznie ze środków własnych osób tam przebywających (70% posiadanego dochodu) oraz środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

Ponadto, w 2016 r. na podstawie art.7 ust.1 pkt 16 i art. 59 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej M-GOPS w Żurominie wydał 1 decyzję o skierowaniu osoby chorej na stwardnienie rozsiane do **Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku**. Jednak Ośrodek nie ponosił kosztów z tym związanych, nasze działanie ograniczyło się w tym przypadku wyłącznie do postępowania administracyjnego, dotyczącego wydania decyzji o skierowaniu. Dalszą zaś realizację czynności administracyjnych w w/w sprawie, dotyczącą umieszczenia i ustalenia odpłatności za pobyt w Krajowym Ośrodku Mieszkalno-Rehabilitacyjnym dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane wykonywał Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie (Departament Zdrowia i Polityki Społecznej). Koszty przebywania osób w w/w Ośrodku ponosi samorząd województwa oraz osoby tam umieszczone.

5.8 Schronienie

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Do schronisk kierowane są osoby bezdomne, czyli osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowane na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym i zameldowane na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

W schronisku, znajdującym się w miejscowości **Miączyn Duży (powiat mławski)** w 2016 r. przebywały **2 osoby bezdomne z terenu Gminy i Miasta Żuromin**. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie poniósł koszty pobytu tylko za 1 z nich i łącznie wydatkował na ten cel kwotę **7 320,00 zł**. Natomiast druga z tych osób koszty pobytu opłacała z własnych środków (z M-GOPS w Żurominie otrzymywała zasiłek stały).

Ponadto, mieszkańcy naszej Gminy i Miasta Żuromin, których warunki mieszkaniowe nie pozwalały na zamieszkiwanie w dotychczasowych lokalach w okresie zimowym podejmowali również decyzję o zgłaszaniu się do schroniska we własnym zakresie, bez współudziału Ośrodka Pomocy Społecznej.

5.9 Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Jednym z zadań Ośrodka jest ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zadanie to realizowane jest na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 z późn. zm.). Do korzystania z tej formy pomocy mają prawo osoby nie posiadające ubezpieczenia z innego tytułu, posiadające obywatelstwo polskie i zamieszkujące terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do w/w świadczeń stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, na podstawie którego ustalana jest m.in. sytuacja dochodowa.

W 2016r. została wydana 1 decyzja potwierdzająca prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w kwocie 62,00 zł (w 2015 r.-13 decyzji admin., -1439,14 zł).

5.10 Świadczenie pracy socjalnej

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w M-GOPS, wynikających z art. 45 ust. 1-4 ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej.

Praca socjalna jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, realizowana przez pracowników socjalnych. Opiera ona swoją działalność na współpracy z wieloma instytucjami i osobami, co daje możliwość podziału zadań i ustalenia wspólnego planu pomocy oraz szybkiego reagowania na problemy mieszkańców naszej Gminy i Miasta. Polega przede wszystkim na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osób i rodzin oraz pomocy w uzyskaniu dla tych osób dodatkowego poradnictwa i wsparcia w rozwiązywaniu problemów w powołanych do tego instytucjach i organizacjach pozarządowych.

Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód. Pracownicy socjalni podejmują działania w tych obszarach funkcjonowania, w których osoba/rodzina napotyka trudności, których nie jest w stanie samodzielnie pokonać i wymaga wsparcia np. w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, prowadzeniu

gospodarstwa domowego, podtrzymaniu zdrowia, zdobyciu pracy, kontaktach z otoczeniem, przekazywaniu informacji dotyczących instytucji lub organizacji, do których można się zwrócić w celu uzyskania pomocy.

W 2016 r. pomocą w formie pracy socjalnej objętych było **ogółem 108 rodzin, w tym 64 rodziny wyłącznie w postaci pracy socjalnej.**

6. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenia rodzinne są zadaniami zleconymi gminie z zakresu administracji rządowej i wypłacane są w całości z dotacji z budżetu państwa. Warunkiem uzyskania świadczeń jest spełnienie kryterium dochodowego, określonego w ustawie o świadczeniach rodzinnych, które wynosi: dla rodziny, jeśli dochód netto na osobę nie przekracza **674 zł lub 764 zł na osobę, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.**

Bez względu na kryterium dochodowe przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłek dla opiekuna.

Osoby i rodziny mają możliwość korzystania z szerokiego katalogu świadczeń rodzinnych, w skład którego wchodzi:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym „złotówka za złotówkę”.

2. Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekuna.

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

4. Świadczenie Rodzicielskie.

W roku sprawozdawczym 2016r. na realizację świadczeń rodzinnych wydatkowano kwotę **4 507 420,00 zł** i wydano **1162 decyzje administracyjne**, w tym **4 odmowne** (niespełnianie przesłanek do zasiłku rodzinnego). W sprawie przyznania zasiłku rodzinnego i dodatków złożone zostały **833 wnioski**, w tym w okresie zasiłkowym tj. **od września do listopada 2016 r. - złożono 646 wniosków.**

Wnioski złożone na świadczenia rodzinne w 2016 r	styczeń-grudzień	wrzesień-listopad
Świadczenia rodzinne ogółem	1168	708
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	833	646
Zasiłki pielęgnacyjne	90	28
Świadczenia pielęgnacyjne	11	4
Specjalny zasiłek opiekuńczy	44	-
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	123	26
Zasiłek dla opiekuna	2	-
Świadczenie rodzicielskie	65	4

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin oraz wydatki na świadczenia rodzinne w latach 2015-2016

2016 r.		2015 r.	
Liczba rodzin	Wydatki w zł	Liczba rodzin	Wydatki w zł

Świadczenia rodzinne -ogółem w zł		4 507 420,00		3 684 154,00
Zasilki rodzinne	807	1 720 252,00	774	1 515 180,00
Dodatki: urodzenie dziecka	80	78 482,00	71	71 000,00
opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	42	126 623,00	37	103 120,00
samotne wychowywanie dziecka	37	90 113,00	32	79 485,00
kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	59	58 426,00	54	50 020,00
rozpoczęcie roku szkolnego	559	89 943,00	552	93 400,00
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	181	112 904,00	204	96 676,00
wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	158	190 387,00	157	172 880,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	125	127 000,00	120	120 000,00

Świadczenia opiekuńcze, w tym:		1 483 860,00		1 382 393,00
Zasilki pielęgnacyjne	314	512 091,00	308	515 763,00
Specjalne zasilki opiekuńcze	33	148 916,00	27	114 435,00
Świadczenia pielęgnacyjne	47	686 609,00	43	569 120,00
Zasilek dla opiekunów	25	136 244,00	37	183 075,00
Świadczenie rodzicielskie	62	429 430,00	-	-

Dane przedstawione w powyższej tabeli wykazują, iż w porównaniu do roku 2015, zauważalny jest znaczny wzrost wydatków na realizację świadczeń rodzinnych. Jest to spowodowane głównie ustawowym podwyższeniem kwot świadczeń, tj. wzrost kwot zasiłku rodzinnego i niektórych dodatków do zasiłku rodzinnego. Ponadto ustawowo zwiększone kwoty świadczeń pielęgnacyjnych dla opiekunów dzieci i osób dorosłych z niepełnosprawnością wygenerowały wzrost kosztów poniesionych na ich realizację. Niewątpliwie wpływ na większe wydatki przeznaczone na świadczenia rodzinne miały również nowe udogodnienia dla rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych („złotówka za złotówkę”), a przede wszystkim wprowadzenie od 1 stycznia 2016 r. nowego świadczenia tj. świadczenia rodzicielskiego.

6.1 „Złotówka za złotówkę”

Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy i świadczeniach rodzinnych. (Dz. U z 2015 r., poz. 995). wprowadziła tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”.

Od 1 stycznia 2016 r. rodziny, które przekraczały próg dochodowy uprawniający do korzystania z zasiłku rodzinnego i dodatków mogły nadal otrzymywać to świadczenie, lecz pomniejszone o różnicę między dochodem na osobę w gospodarstwie domowym a ustawowym progiem. Za przekroczenie ustawowego kryterium o każdą złotówkę, łączna kwota świadczeń przysługujących rodzinie była pomniejszana o 1 zł. Zgodnie z zapisami ustawy, w przypadku, gdy wysokość świadczeń przysługujących danej rodzinie była niższa niż 20 zł, świadczenia te nie mogłyby być przyznawane.

W 2016 r. z tego tytułu wypłacono kwotę **34 854,22 zł**.

6.2 Świadczenie rodzicielskie

Nową formą wsparcia wprowadzoną na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1217) od 1 stycznia 2016 r. dla rodziców, którym nie przysługiwały urlopy w związku z urodzeniem się dziecka i które nie otrzymywały zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego (jak np. osoby bezrobotne, studenci, uczniowie, osoby pracujące na podstawie umów cywilno-prawnych) było **świadczenie rodzicielskie**, przyznawane **niezależnie od dochodu** rodziny w wysokości **1 000 zł miesięcznie**.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Z w/w wsparcia skorzystali również rodzice, których dziecko urodziło się przed 1 stycznia 2016 r., a którzy nie mieli prawa do zasiłku macierzyńskiego – w takim przypadku, świadczenie rodzicielskie przysługiwało

im od 1 stycznia 2016 r. do ukończenia przez dziecko 1 roku życia (odpowiednio dłużej w przypadku wieloraczków).

Ogółem z tej formy pomocy w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żurominie skorzystały **62 rodziny** i wydatkowano na ten cel **429 430,00 zł**.

6.3 Świadczenia nienależnie pobrane

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie prowadził również postępowania w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami. W 2016 roku wyegzekwowano kwotę 13 973,28 zł. Łączny stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na dzień 31.12.2016r. wynosił 10 312,37 zł.

6.4 Składki społeczne i zdrowotne od osób pobierających świadczenia opiekuńcze

M-GOPS w Żurominie za osoby niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu i społecznemu z innego tytułu i pobierające świadczenia opiekuńcze opłaca składki zdrowotne i społeczne. Są to świadczenia dotowane z budżetu Wojewody.

Z analizy danych przedstawionych w poniższej tabeli wynika, iż w 2016 r. z uwagi na wyższe kwoty świadczeń pielęgnacyjnych zwiększyły się również kwoty opłacanych składek.

	SKŁADKI SPOŁECZNE				SKŁADKI ZDROWOTNE			
	2016		2015		2016		2015	
	Liczba świadczeniobiorców	Kwota składek w zł	Liczba świadczeniobiorców	Kwota składek w zł	Liczba świadczeniobiorców	Kwota składek w zł	Liczba świadczeniobiorców	Kwota składek w zł
Świadczenie pielęgnacyjne	34	123 857,13	21	24 069,53	6	6 300,00	3	2 926,80
Specjalny zasiłek opiekuńczy	29	36 082,19	26	92 604,79	20	6 780,30	9	4 049,76
Zasiłek dla opiekuna	9	14 420,78	14	16 523,33	5	2 423,03	7	2 642,65
Razem	72	174 360,10	61	133 197,65	31	15 503,33	19	9 619,21

7. KARTA DUŻEJ RODZINY

W ramach wsparcia rodzin wielodzietnych w tutejszym Ośrodku realizowane były zadania dotyczące ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Zadania te reguluje ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U z 2016 r., poz.785 z późn. zm). W/w Karta przysługuje rodzinom, u których rodzice mają na utrzymaniu co najmniej trójkę dzieci, niezależnie od posiadanego dochodu. Wydawana jest bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Karta przysługuje samotnemu rodzicowi, rodzicom (także zastępczym, opiekunom w pieczy zastępczej), małżonkowi rodzica. Kartę otrzymują nie tylko obywatele polscy, ale też cudzoziemcy mający pozwolenie na pobyt

stały w Polsce. Rodzice mogą korzystać z Karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Pełnoletnie osoby niepełnosprawne otrzymują Kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. O wydanie Karty mogą się starać także osoby pozostające w związkach partnerskich i po rozwodach.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

	2016	2015
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny - w tym dla rodziców dzieci	246	311
Liczba rodzin	89	114
	53	66

Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny od początku obowiązywania ustawy	Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny od początku obowiązywania ustawy
757	148

8. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie kolejny rok realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r., poz. 575 z późn. zm.).

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań, mających na celu przywrócenie zdolności do wypełniania roli rodziny w sposób właściwy. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, jak również obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zadaniem tego systemu jest wzmocnienie wsparcia dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, która przeżywa trudności w wychowaniu, a co za tym idzie ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w przyszłości w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz pomoc rodzinom sprawującym pieczę zastępczą nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców biologicznych. Natomiast, tym dzieciom które już wychowują się w pieczy zastępczej ma stworzyć szansę na powrót do rodziców biologicznych.

8.1 Program Wspierania Rodziny w Gminie i Mieście Żuromin na lata 2015-2018

Stosownie do art.176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizacja działań podejmowanych na rzecz dziecka i rodziny w zakresie przewidzianym w ustawie określona jest również w trzyletnim „Programie Wspierania Rodziny w Gminie i Mieście Żuromin na lata 2015-2018”, przyjętym Uchwałą Nr 32/VI/15 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia 3-letniego gminnego programu wspierania rodzin w Gminie i Mieście Żuromin na lata 2015-2018. Program ten jest kontynuacją realizowanego

w ramach w/w ustawy „Programu wspierania rodziny w Gminie i Mieście Żuromin na lata 2012 -2015”, przyjętego w dniu 29 marca 2012 r. Uchwałą Nr 131/XVII/12 Rady Miejskiej w Żurominie w sprawie przyjęcia 3-letniego gminnego programu wspierania rodzin w Gminie i Mieście Żuromin na lata 2012 -2015.

Celem Programu jest stworzenie zintegrowanego systemu działań zapobiegających zagrożeniom prawidłowego rozwoju dziecka i jego rodziny oraz systemu działań na rzecz rodziny i dziecka znajdujących się w sytuacji kryzysowej, a w konsekwencji przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu. Ponadto, „Program” zawiera działania z zakresu opieki zastępczej w odniesieniu do pomocniczości, prymatu rodziny w wychowaniu dzieci oraz prawa dziecka do ochrony i opieki.

8.2 Asystent Rodziny

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej M-GOPS w Żurominie zatrudnia **Asystenta Rodziny**. Jest to zadanie własne gminy. Środki na dofinansowanie kosztów zatrudnienia Asystenta M-GOPS w Żurominie pozyskał w ramach „**Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016**”, ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej .

Zgodnie z art. 11 ustawy, z wnioskiem do Kierownika M-GOPS w Żurominie o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny występuje pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu w oparciu o opracowaną diagnozę sytuacji rodziny. Rodzina może być również zobowiązana do pracy z Asystentem rodziny przez sąd rodzinny.

Zadaniem Asystenta rodziny jest pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz wspieranie w podejmowaniu działań zmierzających do poprawy ich sytuacji w następujących obszarach: prowadzenie gospodarstwa domowego, gospodarowanie budżetem domowym, zdrowie (podnoszenie kompetencji w zakresie dbania o stan zdrowia rodzin), realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczych, aktywność społeczna rodziny. Działania te mają na celu poprawienie i dalsze motywowanie rodziny i wzmocnienie jej w pełnieniu prawidłowych ról zarówno w środowisku rodzinnym, społeczności lokalnej i w społeczeństwie. W celu zapewnienia jak najlepszego wsparcia dla rodzin Asystent rodziny przeprowadza diagnozę potrzeb i problemów rodziny, a także zapotrzebowania na działania. Bazując na profesjonalnie przygotowanej diagnozie sytuacji, opracowuje wraz z rodziną plan pracy, koordynując, wspomagając jego realizację. W planie pracy z rodziną znajdują się czynności, podejmowane przez rodzinę jak i Asystenta po to, aby rodzina czuła się bezpieczniej i aby wiedziała, że nie jest osamotniona w pracy nad poprawą swojej sytuacji.

Asystent wspomaga również rodziny, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej –ich praca polega wówczas na ukształtowaniu umiejętności i stabilizacji sytuacji życiowej po to, aby dzieci mogły powrócić do swojej naturalnej, biologicznej rodziny.

Ważną częścią pracy Asystenta jest współdziałanie z innymi służbami i instytucjami, pracującymi z daną rodziną, m.in: kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni.

W 2016r. Asystent rodziny współpracował z **14 rodzinami** za ich zgodą (z 12 rodzinami – kontynuacja pracy z lat poprzednich, z 2 rodzinami współpraca rozpoczęta w 2016r.).

Ponadto w 2016 roku z 3 rodzinami została zakończona asystentura ze względu na osiągnięcie celów. Według stanu na dzień 1 marca 2017 r. Asystent współpracował z 11 rodzinami (26 dzieci w tych rodzinach).

W związku z zatrudnieniem Asystenta rodziny wydatkowano kwotę **29 917,50 zł**, z czego dotacja wynosiła **22 374,00 zł (w 2015 r.- 28 720,80 zł, dotacja -21 540,60 zł)**.

8.3 Klub Asystenta

W okresie od stycznia do kwietnia 2016 r. Asystent Rodziny prowadził dla **10 dzieci (w wieku 7 do 14 lat)** z 5 – ciu rodzin objętych asystenturą rodzinną „**Klub Asystenta**”. Głównym celem „Klubu” było aktywne spędzenie czasu wolnego przez dzieci w połączeniu z ciekawymi zabawami integrującymi. Uczestnicy za zgodą rodziców spotykali się w godzinach popołudniowych w kilkusobowych grupach lub indywidualnie, w zależności od potrzeb. Zajęcia trwały średnio 90 minut. Podczas spotkań dzieci rozwijały swoje zainteresowania, odrabiały lekcje, zawiązywały przyjaźnie, uczyły się rozwiązywania zaistniałych konfliktów.

8.4 Współfinansowanie kosztów pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina i Miasto Żuromin ponosi koszty za pobyt dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, wynoszących odpowiednio:

- 10% w I roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % w II roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % w III roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2016 r. gmina partycypowała w kosztach pobytu **10 dzieci w pieczy zastępczej**. Wydatki poniesione na ten cel wyniosły **98 715,54 zł (w 2015 r. -81 886,43 zł)**. W 2016 r. w pieczy zastępczej umieszczonych było **19 dzieci**, z tego **9 dzieci zostało skierowanych przed 01.01.2012 r.**, tj. dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w związku z tym gmina nie partycypuje w kosztach pobytu.

Rodziny zastępcze	Liczba dzieci, których koszt pobytu w pieczy zastępczej współfinansowała Gmina		Liczba dzieci przebywających ogółem w rodzinach zastępczych	
	2016	2015	2016	2015
Spokrewniona rodzina zastępcza	5	5	9	9
Niezawodowa rodzina zastępcza	1	1	5	5

Placówki	Liczba dzieci, których koszt pobytu w pieczy zastępczej współfinansowała Gmina		Liczba dzieci przebywających w placówkach ogółem	
	2016	2015	2016	2015
Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostyninie	4-do 14.X.2016 3- po 14.X.2016	4	4-do 14.X.2016 3- po 14.X.2016	4
Rodzinny Dom Dziecka Gołubie (Kartuzy), powiat kartuski	-	2	-	2
Placówka opiekuńczo-wychowawcza Dom na Zielonym Wzgórzu w Kisielinach	-	-	1	1

Obecnie, z terenu Gminy i Miasta Żuromin (dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie z dnia 17 lutego 2017r.) **18 dzieci** jest umieszczonych w pieczy zastępczej, z tego **9 dzieci zostało skierowanych przed 01.01.2012 r.**, tj. dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w związku z tym gmina nie partycypuje w kosztach pobytu.

Koszty gminy w zakresie utrzymania dzieci w pieczy zastępczej co roku wzrastają, z uwagi na to, iż niektóre dzieci przebywały już drugi, bądź trzeci rok w pieczy zastępczej. Należy podkreślić, iż będą one wzrastały również w kolejnych latach, stosownie do określonego w ustawie udziału gminy. Dodatkowe informacje, dotyczące realizacji zadań w ramach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zawarte są w sprawozdaniu skierowanym do Rady Miejskiej w Żurominie na podstawie art. 179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r.,poz. 575 z późn.zm.).

9. DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym, realizowanym na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2017 r.,poz.180). Jest to świadczenie wypłacane na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Zgodnie z ustawą dodatek mieszkaniowy przysługuje: najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych, innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem, osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Wysokość przyznanego dodatku mieszkaniowego zależy od wysokości posiadanych dochodów w stosunku do najniższej emerytury, a także od liczby członków gospodarstwa domowego oraz wysokości ponoszonych wydatków mieszkaniowych za zajmowany lokal.

W roku 2016 pomocą finansową w formie dodatków mieszkaniowych objęto ogółem **197 rodzin**, w łącznej kwocie **267 791,74 zł.**

W ramach realizacji tego zadania wydano **271 decyzji przyznających i 1 odmowną.**

W 2016 r. **najwyższa kwota przyznanego dodatku mieszkaniowego wyniosła 345,82 zł**, natomiast **najniższa - 22,33 zł.**

Nazwa zakładu	2016 r.		2015 r.	
	Liczba rodzin	Wydatkowane kwoty w zł	Liczba rodzin	Wydatkowane kwoty w zł
S. M. Żurominianka	87	117 550,27	98	149 144,22
S.M. Vistula	5	11 149,56	5	14 139,32
Żuromińskie Zakłady Komunalne	94	130 493,04 w tym ryczałt 1318,20	100	159 236,91 w tym ryczałt 1206,42
Prywatni – budownictwo, domex, domy jednorodzinne - w tym mieszkańcy wsi)	11	8 598,87	20	15 546,83
RAZEM	197	267 791,74	223	338 067,28

Analiza danych wykazuje, iż liczba rodzin korzystających w 2016 r. z tej formy pomocy zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2015 (m.in. coroczny wzrost płacy minimalnej, wzrost świadczeń emerytalno-rentowych).

10. DODATKI ENERGETYCZNE

Dodatek energetyczny przyznawany jest na podstawie Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo Energetyczne (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 220) oraz obwieszczenia Ministra Energii w sprawie wysokości dodatku energetycznego i przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, tj. osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy, a która jednocześnie jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Poniższe tabele przedstawiają wysokość dodatku energetycznego, liczbę rodzin i wydatki poniesione na w/w świadczenia w latach 2015-2016.

Wysokość dodatku energetycznego	Obowiązująca od 1 maja 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r.	Obowiązująca od 1 maja 2015 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r.
-prowadzonego przez osobę samotną	11,29 zł/miesiąc	11,09 zł/miesiąc
-składającego się z 2 do 4 osób	15,68 zł/miesiąc	15,40 zł/miesiąc
-składającego się z co najmniej 5 osób	18,81 zł/miesiąc	18,48 zł/miesiąc

Gospodarstwo domowe	Liczba rodzin		Kwota wypłaconych dodatków	
	2016r.	2015 r.	2016r.	2015r.
-prowadzone przez osobę samotną	16	15	1 783,31	1 688,90
-składające się z 2 do 4 osób	25	28	3 393,04	3 553,24
-składające się z co najmniej 5 osób	4	8	541,53	1 024,05
Razem	45	51	5 717,88	6 266,19

Ze względu na obowiązującą niską kwotę dodatku energetycznego i konieczność spełniania określonych warunków, zainteresowanie tą formą pomocy jest niewielkie.

11. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie w zakresie swoich zadań udziela niezbędnej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc, a także prowadzi działania przeciwdziałające występowaniu tego zjawiska.

W 2016 roku z powodu przemocy w rodzinie udzielono wsparcia **8 rodzinom (30 osób w tych rodzinach)**. Przemoc dotyczy dużo szerszej grupy, lecz jest to zjawisko trudne do rozpoznania i zauważenia. Ofiary przemocy często nie tylko nie chcą sygnalizować, że taki problem występuje w ich rodzinie, ale ukrywają ten fakt przed innymi

osobami. Taka postawa prowadzi do bierności i bezradności oraz stanowi zagrożenie dla osobistego rozwoju jednostki, jak również jej rodziny.

Zintegrowane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmuje też **Miejski Zespół Interdyscyplinarny** na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz.1390) oraz **Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy i Miasta Żuromin** przyjętego Uchwałą Nr 342/XLVII/10 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 10 listopada 2010 r w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy i Miasta Żuromin. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną, w tym też administracyjną Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Żurominie.

Zespół tworzy grupa specjalistów z różnych dziedzin m.in. przedstawiciele policji, służby zdrowia, oświaty, sądu, pracowników socjalnych, członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członków Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin na okres 3 lat, zgodnie z Uchwałą Nr 340/XLVII/10 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, a także na podstawie stosownych Zarządzeń Burmistrza Gminy i Miasta. Celem Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego jest m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistnienia problemu. Ważnym elementem działalności Zespołu jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do ofiar przemocy w rodzinie, jak i sprawców oraz świadczenie pomocy m.in. psychologicznej, prawnej osobom uwikłanym w przemoc domową oraz w problemy współistniejące. Wszystkie działania Zespołu opierają się przede wszystkim o procedurę Niebieskiej Karty.

W ramach prowadzonych działań Zespołu w 2016 roku odbyły się **4 posiedzenia Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego**. Do pracy z rodzinami, u których zdiagnozowano przemoc powołano w 2016 r. **15 grup roboczych**, które spotkały się łącznie na 20 posiedzeniach grup roboczych. Grupy robocze określały plan działania wobec danej rodziny i wprowadzały go w życie tak, aby ograniczyć lub zniwelować występowanie przemocy w rodzinie, zwłaszcza z myślą o dzieciach.

Z danych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w roku 2016 wszczęto **13 procedur Niebieskie Karty** (9-miasto, 4-wieś). Formularz **Niebieska Karta** jest dokumentem służbowym, wypełnianym w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie. Najczęściej w/w procedurę wszczynali funkcjonariusze Policji podczas interwencji w środowisku lub w przypadku złożonego zawiadomienia przez osobę zainteresowaną -(12 Niebieskich Kart). Pracownicy M-GOPS wszczęli w/w procedurę w przypadku 1 rodziny.

Dane Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wykazują, iż w 2016 r. w Gminie i Mieście Żuromin osobami dotkniętymi przemocą były kobiety w przedziale wiekowym od 18-67 lat (11 kobiet), ale odnotowano też stosowanie przemocy u kobiet poniżej 18 lat (1 osoba) i powyżej 67 lat (1 osoba). Natomiast sprawcami przemocy byli mężczyźni w przedziale wiekowym 18-67 lat (13 osób).

Na realizację działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz funkcjonowaniem Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wydatkowano kwotę **7 350,00 zł**.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy w Żurominie realizował ponadto, szereg innych działań w celu zwiększenia świadomości na temat tego zjawiska i skutecznego reagowania na pojawiające się zagrożenia.

Niebieski Tydzień

W dniach od 22 do 26 lutego 2016 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie wyrażając chęć wsparcia podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie włączył się do udziału w ogólnopolskiej kampanii pn. „**Niebieski Tydzień**”. Pracownicy socjalni oraz członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w tych dniach prowadzili w siedzibie M-GOPS w Żurominie dyżury, podczas których osoby zagrożone bądź dotknięte przemocą w rodzinie mogły uzyskać informacje na temat rozpoznawania przemocy, reagowania w sytuacji jej zaistnienia a także miejscach i instytucjach udzielających wsparcia osobom pokrzywdzonym. Osoby zainteresowane mogły również uzyskać porady drogą telefoniczną.

Konferencja „Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie”

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie w dniu 15 września 2016 r. w Urzędzie Gminy i Miasta w Żurominie zorganizował konferencję dla członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, przedstawicieli instytucji pomocowych i interwencyjnych, w tym dla pracowników tut. Ośrodka, placówek oświatowych z terenu Gminy i Miasta Żuromin, pracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Zagadnienia, które omówił przedstawiciel Centrum Rozwoju, Edukacji i Kompetencji INWESIS Polska dotyczyły skutecznych działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, kompetencji poszczególnych podmiotów i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem konferencji było zapoznanie uczestników z aktualną problematyką przemocy w rodzinie, w tym w szczególności przedstawienie tematyki, dotyczącej dziecka jako ofiary i sprawcy przemocy.

Pogadanki z Sędzią Anną Marią Wesołowską

W dniu 26 października 2016 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie w ramach profilaktyki związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zorganizował w Żuromińskim Centrum Kultury pogadanki dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych, klas I-III szkół gimnazjalnych z terenu Gminy i Miasta Żuromin, nauczycieli i pedagogów w/w szkół z sędzią Anną Marią Wesołowską, obecnie sędzią w stanie spoczynku.

Dzieciom i młodzieży szkolnej sędzia Wesołowska przedstawiła tematykę związaną z zagrożeniami współczesnego świata, m.in. przemocą rówieśniczą, demoralizacją, cyberprzemocą, używkami. Zwracała uwagę na skutki nieprzemyślanych i nieodpowiedzialnych zachowań wśród uczniów np. wyśmiewanie, kopanie, bicie, niszczenie mienia, rozbój, podrabianie dokumentów, omawiając przy tym autentyczne przypadki przestępstw popełnianych przez nieletnich. Spotkania te cieszyły się wyjątkowym zainteresowaniem.

Sędzia spotkała się również z mieszkańcami Gminy i Miasta Żuromin, którym przedstawiła kwestie, dotyczące ochrony dzieci i młodzieży przed przemocą i konfliktami z prawem, przywołując odpowiednie przepisy prawne. Przedstawiła też rolę dorosłych w tym zakresie. Wiele uwagi poświęciła problemowi uzależnień, niebezpieczeństw w internecie i wczesnej inicjacji seksualnej wśród dzieci i młodzieży.

Kampania „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”

W 2016 r. tut. Ośrodek zadeklarował swój udział w ogólnopolskiej kampanii pod nazwą „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, która organizowana jest co roku w dniach od 1-19 listopada.

Głównym celem tej kampanii jest promowanie działań, związanych z profilaktyką i edukacją w zakresie przeciwdziałania przemocy. Autorem tej kampanii jest Women's World Summit Foundation - organizacja, utworzona w latach 90-tych w Genewie, która wspiera kobiety, dzieci i organizacje pozarządowe.

W Polsce od 2014 r. koordynatorem tej akcji jest Fundacja „Po Drugie”, która zachęca inne instytucje do uczestnictwa w działaniach, związanych z tematyką kampanii. Są nimi m.in. szkolenia, debaty, konferencje, wykłady, warsztaty, pokazy filmów o charakterze profilaktycznym, dotyczące przeciwdziałania przemocy i zwracania uwagi na problemy związane z krzywdą dziecka. M-GOPS w Żurominie włączył się w/w działania jako partner Fundacji „Po Drugie”. W dniu 18 listopada 2016 r. odbyła się konferencja w której uczestniczyli przedstawiciele instytucji pomocowych, interwencyjnych i placówek oświatowych, aby skutecznie reagować na występujące zagrożenia dzieci i młodzieży. Celem konferencji było również omówienie zagadnień, dotyczących tematu przewodniego kampanii „Walka z głodem i niedożywieniem”, oraz współczesnych problemów, wynikających z nieprawidłowego odżywiania dzieci i młodzieży.

Ponadto, podczas spotkania został również zaakcentowany **Dzień Pracownika Socjalnego**, przypadający co roku 21 listopada. Przedstawiciele Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego z Delegatury Zamiejscowej w Ciechanowie obecni na spotkaniu złożyli życzenia pracownikom wszystkich służb społecznych, a w szczególności pracownikom socjalnym oraz podziękowali za zaangażowanie i trud włożony na rzecz pomocy osobom potrzebującym.

12. INNE DZIAŁANIA OŚRODKA

12.1 Spotkanie Wigilijne

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy w Żurominie w grudniu 2016 r. we współpracy z Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Żurominie i Żuromińskim Centrum Kultury w Żurominie był jednym z organizatorów **„Wigilijnego Spotkania Oplatkowego”**, które odbyło się w „Restauracji u Rucińskich” w Żurominie.

W spotkaniu wzięło udział ok. 120 osób, a wśród nich przedstawiciele władz samorządowych, reprezentanci Związku Emerytów i Rencistów z Mławy, Uniwersytetu Trzeciego Wieku z Żuromina, osoby starsze i samotne, emeryci i renciści z naszego powiatu, a także inni zaproszeni goście. Najważniejszą częścią spotkania było wspólne biesiadowanie oraz podzielenie się opłatkiem. Uroczystość uświetnił występ chóru emerytów i rencistów z „Klubu Seniora”.

12.2 Święta z Niespodzianką i Szlachetna Paczka

W okresie świąt Bożego Narodzenia M-GOPS w Żurominie co roku organizuje **„Święta z Niespodzianką”**. Akcja ta realizowana jest od 2014 roku. W tym okresie dla najbardziej potrzebujących rodzin lub osób, zamieszkujących teren naszej Gminy i Miasta chętni darczyńcy przygotowują świąteczne paczki o dobrowolnej zawartości.

W 2016 r. w naszą akcję zaangażowały się indywidualne osoby, które obdarowały miłą niespodzianką **5 rodzin** (w tym m.in. rodziny niepełne, osoby starsze, chore).

M-GOPS w Żurominie w 2016 r. wytypował również **16 rodzin z terenu Gminy i Miasta Żuromin** do udziału w ogólnopolskiej akcji świątecznej pomocy **„Szlachetna Paczka”**, realizowanej przez Stowarzyszenie WIOSNA. Jest to projekt pomocy charytatywnej, która obejmuje rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej z niezależnych od siebie przyczyn. Spośród wytypowanych rodzin z terenu naszej Gminy i Miasta - **4 rodziny** otrzymały paczki odpowiadające ich indywidualnym potrzebom.

12.3 Wyjazdy wakacyjne dla dzieci i młodzieży

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie w okresie letnim skierował **7 dzieci** z rodzin zagrożonych skutkami nadużywania alkoholu, objętych wsparciem tut. Ośrodka na **obóz wypoczynkowy**.

W dniach od 19 lipca 2016r. do 2 sierpnia 2016r. dzieci wypoczywały w miejscowości Gorzewo.

Obóz wypoczynkowy zorganizowany był przy współdziałaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie w ramach programu profilaktyczno-terapeutycznego „Pogodne Lato”.

Ponadto, pracownicy Ośrodka w 2016 r. wytypowali **44 dzieci** w wieku od 7 do 18 lat z rodzin, spełniających kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej (głównie dzieci z obszaru wiejskiego naszej gminy) na **kolonie profilaktyczne**. Uczestnicy w dniach od 5 sierpnia 2016 r. do 12 sierpnia 2016 r. przebywali w miejscowości Jantar. Wyjazd został zorganizowany przez Urząd Gminy i Miasta Żuromin.

12.4 Doskonalenie zawodowe pracowników

Bardzo ważnym aspektem działań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żurominie jest dążenie do wzrostu jakości świadczonych usług poprzez systematyczne podnoszenie standardów pracy. W tym celu pracownicy Ośrodka w 2016 roku uczestniczyli w różnych formach doskonalenia, mających na celu zwiększenie specjalistycznej wiedzy oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji. Były to szkolenia, seminaria, konferencje, warsztaty szkoleniowe organizowane m.in. przez podmioty prywatne oraz przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie.

12.5 Współpraca z innymi instytucjami

Nieodłącznym elementem skutecznej pomocy mieszkańcom naszego terenu jest szeroko rozumiana współpraca instytucji publicznych i wszelkich podmiotów prywatnych, działających na rzecz poprawy poziomu życia mieszkańców Gminy i Miasta Żuromin. Odpowiednie współdziałanie wszystkich podmiotów przyczynia się do skutecznego realizowania zadań w obszarze pomocy społecznej i efektywnej pomocy dla najbardziej potrzebujących.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie dla zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, na rzecz osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej kontynuował współpracę z różnymi instytucjami: m.in. Powiatowym Urzędem Pracy, Komendą Powiatową Policji, Miejsko-Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkołami, Sądem Rejonowym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Dziennym Oddziałem Terapii Uzależnień od Alkoholu w Żurominie, Rodzinnym Poradnictwem Specjalistycznym, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Caritas-em, Szpitalem, Domami Pomocy Społecznej, Zakładami Opiekuńczo-Lecznicznymi i innymi Organizacjami pozarządowymi.

13. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Rok 2017 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań wynikających z poszczególnych ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Działania zmierzające w kierunku tworzenia właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb mieszkańców naszej Gminy i Miasta, a także wspomaganie rodziny w pełnieniu jej funkcji są niezbędnym elementem efektywnego systemu pomocy społecznej.

W związku z powyższym Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie prowadzonych działań:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań, głównie na:
  - wydatki związane z pobytem dziecka w pieczy zastępczej,
  - zapewnienie całodobowej opieki nad osobą wymagającą tej formy wsparcia (w Domach Pomocy Społecznej, w schroniskach),
  - zapewnienie środków finansowych na realizację zadań własnych (głównie zasiłków celowych i okresowych),
- zintensyfikowanie działań na rzecz osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, również w oparciu o projekty lub programy dofinansowywane ze środków zewnętrznych.

KIEKOWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
mgr Andrzej Wisniewski